

Este de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineca, cand o cota intraga, cand numai dimetate, adica dupa momentul impregiurarii.

Prețul de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe an intreg	7 fl. v.
„ dimetate de an	4 „ „
„ patrariu „	2 „ „
pentru Romania si Strainetate:	
pe an intreg	15 fl. v. a.
„ dimetate de an	8 „ „
„ patrariu „	4 „ „

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corasieri dinuti nostri, si d'adreeptul la Redactiunea Josefstadt, Langegasse Nr. 43, unde sunt a se adresá si corespondintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau speditura; câte vor fi nefracate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntia si alte comunicatiuni de litera privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetirile se fac cu pretiu scadiut. Pretiul timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Viena 12/24 nov.

Fora de ustanele si suferintie, neci un stat nu si-a eluptat o vietia constitutionala. Sunt inse putiene state, in cari constitutionalismul se fie avut asiè mari durori de nascere ca in Austria. La o compusetiune poliglota cum e monarchia austriaca, nu s'a potut ca tendintiele diverginti in reorganizarea constitutionala a imperiului se faca veri o suprindere, cãci precum individul si incepe vietia spiretuala si consciinta esistintiei sale in lume prin preceperec lui „eu,“ in tom'a natiunile prin „eu“ cel nationale, de unde fie care nisue, si are cuvent spre acest'a, ca organismul sfiitoriu e tiena socota si de interesele sale:

Ce ne suprinde inse e ca pana acum'a, de siese ani in cap, partitele si programele lor cu cat se frãca si desbat mai mult, cu atat'a sar mai repede din o extremitate in alt'a. Puntul unitatei intereselor, care ar avè se impreune partitele, desí e recunoscut de tôte, remase inca neformulat, neincorporat. Era natiunile mice de abie si numai cu grige se pot ferí de a nu jocã precum li impun capriciele sistemelor ce le propaga natiunile mai mari. Un joc, care nu purure are in vedere si interesele natiunitatilor mice, pre langa scopul seu principal si egoistic.

Dualismul pretinse, pentru motivele sale, suspinderea constitutionei din faur, ceea ce se si intempla prin manifestul din septemvre, lasandu-se dualistilor a-si face insisi programul reorganizatiunii constitutionale a imperiului. Rescriptul reg. din 17 nov. catra diet'a Ungariei, li intona de nou acesta misiune.

Pre cand astfel se purcede in Ungaria, dietele tierelor din cõce de Lait'a, conchiamate tot la 19 l. c. incepura prin comitete a se ocupã de adrese catra corona, si in locurile unde centralistii sunt in majoritate pretind delaturarea politice care suspinse constitutionea din faur. Nu potem prevedé cu securitate cum se vor formulã si cum vor reesi aceste proiepte de adrese prin desbaterile dietali, va fi totusi de interes a cunoãce indennurile acestei partite, despre cari, ca cele mai de frunte, pomenim ca acestor barbati li se pare cumca cu respingerea constitutionei din faur, Austria se lipsece de unic'a sa base de constitutione, cãci alt'a in Ungaria nu pôte cercã. „Legile unguresci de nainte de 1848 (dice „Presse,“ organul principale al partitei numite) le stersera chiar magiarii; era constitutionea ungeresca din 1848 n'a recunoscut'o cuventul de tron din 14 diec. a. tr. rescriptul din 3 mart. a. c. si cest'a din 19 l. c. va se dica, Ungaria — chiar dupa dechiarile guvernului — n'are constitutione.“

Èca ací parerile centralistilor, partitei celei mai numeroase in Austria. In cat despre parerile dualistilor la principale centralismului de Viena, le cunoãscem, le intalnim la fie care pas. Intrebãm acum'a ca cesti siese ani decursi in lupte constitutioneli, in est potera propriã de olalta aceste douè partite mari? In nemica, ele se combat neincetat, dar neci vreu se se impace, neci cutare din ele se se dee de devinsa.

Scirile din strainetate afirma retornarea Imperatului Massimilian din Mesic la Europ'a — In Prusi'a incepe a se formã de nou opusetiunea in camera, multe pusetiuni ale bugetului se decid in

contr'a dorintiei guvernului, era cestiunea: cat are se dureze timpul siervitiului militar? ce causase desbinare in rondul tr. promisera cati-va ablegati in camera a o aduce éra si pre tapet. — Trupele francesci se retrag cu incetul den Roma, incredintiand guvernul papale sortii sale proprie.

Domnitoriul Romaniei returnã vineri la Bucuresci, din caletori'a ce intre-prinsese prin tiãra. in care pretotindene fu primit cu entusiasm, desclinit la Braila si la Galati.

Cultur'a materiala.

Omul, compus fiind din douè parti, din suflet si trup, are necesitatea si misiunea a si le cultivã amendoue.

Natiunile, compuse fiind den ómeni, au acelesi necesitati casí individul sengeratec, adica a nisuf la prosperitatea (stare buna) si spiretuala si materiala.

Cultur'a spiretuala insocita de cea materiala fac o natiune tara si mare. Amendoue au se propasiesca cu pasi egali daca e se se desvõlta cu securitate.

Pre noi, nedreptatirile ce ni se facura de secle, ne despoiara de prosperitate in tôte privintiele, — numai limb'a natiunala ni o lasara, si acest'a din cauza simpla ca nu ni o potura luã.

È pre natura dera ca voad a intemeia venitoriul nostru, avem se edificãm in tôte ramurile sociali, pentru ca pretotindene ni se aréta lips'a in locul abundantie (prisosintiei).

Am si inceput cu totii ca se edificãm, cu o energia si diligintia, de care (ni place a ne magulí ací) e capace numai spiretul unui popor roman. Renascerea nostra si-luã inceputul intre nisce

circustantie ce pentru alte natiuni s'ar fi numit ori fatali ori triste. S'o spunem si mai apriat, renascerea nostra se datéza mai cu séma de la 1848, pre cand conclocutori nostri numesc trist tot timpul decurs de atunci pana acum'a. O dovéda acest'a, ca si absolutismul si provisoriu de la 1848 pana acum'a, fu mai dulce pentru romani de cat constitutionalismul unguresc cel inainte de numitul an.

Sunt douè massime, dintre cari un'a dice ca „sciintia e putere,“ era cea lalta ca „a avè si a sci, insémna a poté.“

Puntul de plecare in desvoltarea nostra fu massim'a prima. Las ca e frumõsa, si ca a incercã a o combata ar fi insirarea unei multimi de teoríi complicate, cari inse de comun nu dau nimenui nutrement, neci spiretual nici material. Observ numai ca acesta maxima se pare a se poté aplicã mai bine la individi, era la natiuni cu rezultat mai putien. D. e. in Ungaria, neci o natiune n'are mai multi ómeni literati de cat Slovacia, nu se poté inse dice ca acest popor ar stã totodata la locul prim si cu cultur'a materiala, séu cu sentimentul de natiunalitate.

A dou'a maxima, se poté ca e tot cea d'antãia, dar ni se presinta formulata mai chiar. Ea impreuna sciintia cu avere, ací nu e de ajuns ca se ésa din senul ei ómeni invetiati, cari se trãcesã acura ci pretinde se-i aiba insasi.

Grigim pentru sciintie, infintiant in stute de invetiament, scõle populari si de tôte felurile. Inse grigim noi óre si pentru cultur'a materiala? Respunsul si-l dee fie cine.

In scõl'a populara lu facem pre copil se invetie o multime de limbe, bag de séma pentru a impedeã invetiarea

FOISIORA.

Tractat

De originea, vechitatea si insemnetatea istorica a numelui Valac.

(Urmare.)

Mai de parte scrie tot acest Priscu (in excerptis pag. 46, apud Pray in annalibus Hunnorum lib. 3 part. 1 (despre petrecerea lui la mès'a de ospetiu alui Atil'a armatõriele „Postremo Zerchon Maurusius introivit. — — Ita tunc arrepta festivitate occasione progressus, et forma, et habitu, et pronunciatione, et verbis confuse ab eo polatis, modo Ausonorum modo Gothorum lingua intermiscens, omnes lætitiã et hilaritate diffudit, efficitque, ut in risum, qui sedari et exstingui non poterat, prorumperent. Sed Atila semper eodem vultu, omnis mutationis expers, et in motus permanent, neque quidquam facere, aut dicere, quod jocum aut hilaritatem prae se feret, conspectus est; praeter quam quod juniorem ex filiis introeuntem, et adventantem nomine Irnach placidus et laetis oculis est intuitus, et eum genua traxit. Ego vero cum admirarer, Atilam reliquos suos liberos parvi facere, ad hunc solum advertere et animum adijcere, unus ex barbaris, qui prope me sedebat et latinae linguae usum habebat, fidem prius accepta, me nihil eorum, quae dicerentur vulgatorum, dixit: vates Atilae vaticinatos esse, ejus genus, quod alioquin interituum erat, ad hoc, puero restauratum iri, — adeca pre romania: „Pre urma au intrat Zerchon Maurusiu. — — Asiã

atunci folosindu-se de ocasiunea festivitatii, au pasit inainte, si prin form'a, insusirea, respunderea, si prin cuvintele rostite de el confus, intremestecand acum limb'a Ausonilor, acum a Gotilor, au casinat taturor'a bucuria si desfatãre, si au efeptuat de toti au prorupt in ris, care nu se potea alinã si stinge. Èra Atil'a au remas tot cu aceea-si fatia fara nici o stramutare si nemisicat, vedindu-se a nu face, ori dice ceva despre aceea ce au adus cu sine jocul si desfatãrea; afara cand au intrat si venit la el fiul seu cel mai tener cu numele Irnach, catra carele a privit cu ochi blandi si desfetati si l'a tras de fatia. Mirandu-me eu (dice Priscu) ca Atil'a pre cea lalti fii ai sei putin i baga in séma, si numai catra acest'a unul mai mic se aréta aplecat de anima, unul dintre barbati, care sicdea langa mine, si avea cunoscentia limbei latinesci, acceptand incredintiãre, ca nu voiu spune nimervui despre ce-mi va descoperi, au dis: profetii au profetat lui Atil'a, ca vitia lui se va stinge, si de la pruncul acest'a se va innoé era-si.“

Tot Priscu, in descrierea acestei caletoríi a sale, dupa ce au trecut Dunarea in Dacia, purecidiend spre medianõpte, si caletorind pana la curtile lui Atil'a inca 6 dile, ni impartasiesce urmatõriele: „Congregabantur vero nobis ex vicis commentus pro frumento cenchrum (κεντρον) pro vino „medum,“ sic enim „locorum incolae“ vocant, qui nos comitabantur ut nobis ministrarent, cenchrum advehebant, potionem ex hordeo prebentes, quam camum barbari appellant, — adeca pre romania: „Ni-au adunat din sate nutreturi, in loc de bucate cencru, in loc de vin „med,“ asiã-l numesc „locutorií lo-

cului,“ cari ne au petrecut spre a ne sierbí cencru aducendu-ne, si dandu-ne beutura de ordiu numita cam de barbari.“

Deci, din tôte trei aceste locuri citate din descrierea caletoriei lui Priscu in ablegatiune la Atil'a regele Hunilor, se dovedesce, cumca Dacu-Romanii pre timpul stapenirei lui Atil'a in Dacia (434—454) au existat in Dacia trajana a) fiind ca sub Ausoni, care numire de doua ori vine inainte in descrierea lui Priscu, si de cari Ausoni se dice ca au stat in strinse impartasiri cu Romanii, nu se poté intielege alt popor de cat Dacu-Romanii, de óra-ce ori si ce vorbariu latin vei deschide, vei aflã, ca cu numele Auson se numesc vechii locutori ai Italiei, dar vei aflã si ca acest nume apriat insémna si Italian si Roman, — apoi numind Priscu spre descliniãre in locurile citate limb'a huna, gota, grãca, latina si ausona, drept acest'a sub limb'a ausona si sub Ausoni ce se poté intielege, de cat limb'a si poporul dacu-roman, pentru ca limb'a huna, gota, grãca si latina nu se poté intielege sub accea denumire de limba ausona, cãci atunci nu le ar fi insirat Priscu dupa o lalta spre descliniãre, dar alt ceva, de cat limb'a dacu-romana, nu se poté intielege sub numirea de limba ausona; b) fiind ca sub „locutorií locului“ (locorum incolae) din Dacia trajana, cari au numit „med“ beutura data in loc de vin, facend Priscu tot acóló de o data descliniãre si intro barbarii, cari numesc cam beutura de ordiu facuta, nu se poté intielege altfel de popor de cat era Dacu-Romanii, cari pana in di de astadi numesc „med“ un fel de beutura, apoi cuventul „med“ inca este de origina romana.

Si istoricul Otrocotsiu (Otracotsius part. I. Orig. Hungar. cap. 4.) precunoãce, cumca sub numele limbei ausone, ce vine inainte la Priscu, cauta se se intieléga limb'a dacu-romana (valaca), cuvintele lui sunt: „Supponit (Priscus) in his quod ipsorum quoque Hunnorum aliqui ob commercia cum Romanis, operam dabant lingua gothicae, quae cognata alanice, — et ausoniae. Ubi per Ausoniorum linguam intelligo valachicam quasi corruptam latinam.“ — Numai Pray (in annalibus Hunnorum lib. 3 part. I) nu vre se intieléga cand dice: „Ceterum quod Otracotsius Ausoniorum id temporis linguam vocet valachicam, nescio an recte sentiat, cum ea tempestate Latinorum lingua ita corrupta esse nequiverit, ut in valachicam commigraret: nec Blachorum seu Valachorum nomen apud scriptores illorum temporum cognitum fuit, — adeca pre romania: „De al'mintrele ca numesc Otracotsiu limb'a Ausonilor de pre acei timp dacu-romana (valaca), nu sciú óre judeca drept, fiind ca pre acel timp limb'a Latinilor nu au potut fi asiã corrupta, cat se se fie prefacut in limb'a valaca: nici erã cunoscut numele Blachilor, séu Valachilor la scriptorii timpurilor acelor'ora.“

Precum Otracotsiu, asiã dupa el si Pray smintesco cand eugeta, cumca limb'a dacu romana este corrupta si stricata din cea latina; ea este limba romana rustica a poporului din Italia etc. — cea de pre la inceputul secului al 2., si de ací numai ni potem splicã accea mult insemnata imprejurare, cumca in limb'a dacu-romana, astadi dupa despartire mai de 18 secli, ne avend ea in acest restimp vre o impartasire, ori comunicatiune cu limb'a italu-spanu- si francu-romana

Ión Costescu, idem	II	<i>Județul Rimnicu-Sarat</i>	naiot Christea deputat la colegiul	I	C. Mehedintianu — — — — 1377
C. Fusea, idem	III	D. C. Gradisitanu, deputat la colegiul	<i>Județul Vaslui</i>	I	D. Culoglu — — — — 1361
<i>Județul Prahova.</i>		— N. Pielénu, idem	D. Iancu Sturza deputat, la colegiul	I	D. Ghica — — — — 382
Ión Cantacuzin, deputat la colegiul	I	— Const. Mihaescu, idem	— George Ión Racovitia si Neron Lupescu.	III	C. Boierescu — — — — 344
Ión Filiiu, idem	II	<i>Județul Iasi</i>	<i>Județul Bacau</i>		N. Blarenberg — — — — 338
Preotu Nicolae Ioachimescu, idem	III	Principele Gr. M. Sturza, deputat la col.	D-nu Cracte. deputat la colegiul	II	I. Costaforu — — — — 291
Dimitrie Diamandi, idem	—	Dr. Atanasie Fetu, idem	— Negura idem	III	R. Dumitriu — — — — 281
G. Gr. Cantacuzin	—	D. N. Roznovanu, idem	— Grigore Sturza	—	I. Niculcea — — — — 253
<i>Județul Dolgiu.</i>		— Dimitrie Tacu, idem	— Leca idem	—	I. Eliade Radulescu — — — — 74
incipel G. Stirbey deputat la colegiul	I	— Gheorghiu, idem	— Toma Giusea, idem	—	C. Boliacu — — — — 52
Barbu Isvoranu idem	II	— Mirzescu, idem	— Iacovache Fetu, idem	—	M. N. Mihaescu — — — — 35
Constantin Vrabiescu, idem	III	— Al. Holban, ing. agr. idem	<i>Județul Tutova</i>	—	N. Calinescu — — — — 30
<i>La Craiova.</i>		<i>Județul Botosiani</i>	D. Manolache Costache, deputat la col.	I	I. Massimu — — — — 28
Vrabiescu.		D. Gheorghe Caruzi, deputat la colegiul	— Ionita Lambrino, idem	II	C. Bosianu — — — — 18
<i>Județul Ialomitia.</i>		— Matei Roseti, idem	— V. Alexandru Ureche, idem	III	Col. M. Cogalnicénu — — — — 14
N. Moscu, deputat la colegiul	I	— Nicolae Cananau, idem	<i>SENATORII ALESI.</i>		Celealte voturi s'au impartitu între alte
Capitan C. Filitis, idem	II	— Vasile Nicolescu, idem	<i>Județul Rimnicu-Sarat.</i>		128 persóne cate 1 séu cate-va voturi. „Refor.”
<i>Județul Buzeu</i>		— Adam Hareto, idem	D. Al. Plagino, sanator la colegiul	I	
Ión Marghiloman, deputat la colegiul	I	<i>Județul Cuvurlui.</i>	<i>Județul Dimbovita.</i>		Prussia.
cu 19 voturi din cari 3 contestate si		D. Lascar Catargiu, deputat la colegiul	— Pana Olanescu idem	I	Familia regéscá de Hohenzollern a fost
I. Cantacozin tot la acel colegiu ou 16 vo-		— M. Cogalnicénu, idem	<i>Județul Argesi.</i>	I	purure recunoscuta de un'a dintre cele mai
turi din cari unul contestat.		— N. Ilagi Nicola, idem	— Nicolae Rosetti idem	I	económe in Europ'a, de la suirea ei po tron
Ionu Mihail Plesoianu, idem	II	— G. P. Mantu, idem	<i>Județul Braila.</i>	I	pana acum'a. Pre cand in alte state d. e. in
C. Desliu, idem	III	— Pantazi Popescu	— Grigore Filipescu, idem	I	Franci'a, capriciele militari ale unui Ludovic
<i>Județul Braila</i>		<i>Județul Dorohoiu.</i>	<i>Județul Buzeu.</i>	I	XIV costá natiunei sume enórme, statul se cu-
G. G. Cantacuzin, deputat la colegiul	I	D. Teodor Pisoschi, deputat la colegiul	— Mihael M. Mihaescu, idem	I	fundá in detorii, si fece astfel inevitabile acele
Valilache Maresiu, idem	II	— Gr. Holban, idem	<i>Județul Vlasca.</i>	I	catastrofe triste ale revolutiunei, a caror'a
<i>Județul Gorgiu</i>		— G. Hasnas, idem	— Colonel Locusténu, idem	I	amaretiune o gustara apoi urmatorii sei — pre
C. C. Savoiu, deputat la colegiul	I	<i>Județul Némtiu.</i>	<i>Județul Dolgiu.</i>	I	atunci, Prussia studiá cum se pot portá resbele
Ión C. Rosianu, idem	II	D. Eugenie Ghica Comaniscénu, dep. la col	— Constandin Brailoiu, idem	I	cu bani straini. Federic cel Mare regele Prus-
Grigorie Saftoiu	III	— Gr. Bals, idem	<i>Județul Muscel.</i>	I	siei facú cap d'opera in asta privintia, in cat
<i>Județul Romanati</i>		— Colonel Eugenie Alcaz, idem	— Scarlat Turnavit, idem	I	dupa el neci un beliduce al Europei nu se
D. Petre Hagiopulo, deputat la colegiul	I	<i>Județul Roman</i>	— Grigorie Jianu idem	I	póte fálf cá l'ar fi intrecut, cu esceptiunea ge-
Andrei Prejbénu, idem	II	D. Gr. M. Sturza, deputat la colegiul	<i>Județul Gorjiu.</i>	I	neralului mai tardú Imperatului Napoleone,
Anton Puriceal, idem	III	— Ión Agarici, idem	— General George Magheru, idem	I	care in speditiunea prima in Itali'a sciú cas-
<i>Județul Teleorman</i>		— M. Iora	<i>Județul Vilcea.</i>	I	cigá bani de ajuns pentru a-si organisá armat'a
D. Ión Ghica, deputat la colegiul	I	— Nicolae Tonescu	— Costica I. Lahovari, idem	I	cea atat de desolata, ba mai remasera si pen-
Grigore, C. Cantacuzin, idem	II	<i>Județul Putna.</i>	— Constandin Cantacuzin, idem	I	tru a trimite in Franci'a, unde organismul
Orbescu, idem	III	D. Gheorghe Apostolénu, deputat la col	<i>Județul Tecuci.</i>	I	administratiunei erá se incete din lips'a medi-
<i>Județul Vlasica</i>		— Alecu Sihlénu, idem	— Panait Balsiu, idem	I	lócilor materiali, éra armat'a franca de la
D. G. M. Ghica, deputat la colegiul	I	— Nicu Voinov, idem	<i>Județul Iasi.</i>	I	Ren stetea s'o iese pre picior, nu de frie'a dus-
Nicolae Tataranu, idem	II	— Panait Tufelcoica, idem	— Iordache Beldiman, idem	I	manu lui, ci a fómetei.
Nitia Gheorgiu (Gogósia), idem	III	Nicu Fleva, idem	<i>Județul Bacau.</i>	I	Prussia dupa renumit'a batalia de siepte
<i>Județul Valcea</i>		<i>Județul Tecuci.</i>	— Alecu Aslan, idem	I	ani stete in averi materiale mai casf mai
D. A. N. Lahovari, deputat la colegiul	I	D. Fetre Ciuca, deputat la colegiul	<i>CIFRELE OFICIALE.</i>		nainte. Nu ea a sentit greutatile resbelului ce-l
C. Slavitescu, idem	II	— A. Papadopolu Calimachii, idem	N. Goleseu — — — — 1421		portá regele ei, pre cat le-a suferit Sassoni'a
Gr. I. Lahovari, idem	III	— Tache Anastasiu, idem	D. ratianu — — — — 1410		care avú se contribue la recuisitiunile cele mari
<i>Județul Muscel</i>		<i>Județul Suceava.</i>	I. Bratianu — — — — 1408		militari in mod atat de insarcinatoriu, cat parea
D. Gheorghe Cos'a-Fora, deputat la coleg.	I	D. Vasile Forescu, deputat la colegiul	C. A. Rosetti — — — — 1388		cá anume se tientesce desiartarea tieréi de averi
C. D. Aricescu, idem	II	— Dimitrie Cozandini, idem			si apoi prin urmare de ément.
P. Vioreanu	III	— Matei Plesescu, idem			Desf' fie care beliduce are purure in ve-
<i>Județul Mehedinti</i>		<i>Județul Ismail.</i>			dere recuisitiunile in tocm'a casf basca de ope-
D. C. Carjeu, deputat la colegiul	I	D. D. I. Iconomu din Bucuresci, colegiul			ratione, se póte inse afirmá cu tot dreptul cá
Dimitrie Genescu, idem	II	— Constantin Racianu, idem			in timpul modern recuisitiunile se fac pretotin-
Grigore Miculescu, idem	III	— Dimitrie Ghilescu, idem			dene in mod mai crutiatoriu de cum le-a efep-
Principele Al. Stirbey, idem	—	<i>Județul Cahul</i>			tuit Prussia in Boemi'a, lasand in urma-i
		D-nu Aristid Cilibidachi, M. Cogalnicénu, Pa-			scumpete si fómete.

Constantinopol prin Edeconu barbat scita, (lun-
a cerut se i se tramita de imperatul soli (able-
gati) din cet'a pretorianilor spre a tratá de
pace, pe cari, spe a-i primí in audientia, au dis-
cá se va scobóri el in Sardi'a, care cetate pre-
cum vediarum mai sus a cubat in pregiurul
Sofiei din Bulgari'a de adi; b) cumca ne afland
Priscu pe Atil'a in partile Naisului, pana unde
au fost caletorit spre apus, de la Nais pentru
aceea au plecat spre resarit catra Dunare, fiind
cá a buna séma au intieles pe drum, cumca
Atil'a se afla intr' aceea indepartat si dus in
Daci'a traiana aprópe de Dunare in partile
dintre Vidin si Nicopol, unde trecend au si
aflat corturile Hunilor, si unde au fost si Atil'a,
ei acest'a n'au vrut aci a-i primí (pe Priscu si
Masinin) in audientia; deci numai asiá cuprin-
diend tréb'a, si numai dupa asiá impregiurari
se póte splicá caletori'a lui Priscu de la Nais
spre resarit la Dunare; c) cumca distanti'a de
pament de 6 dile cale, de langa Dunare de la
corturile Hunilor pana la satul cu curtile lui
Atil'a, cauta se se otarésca cam dupa marimea
distantiei de pament de la Nais la Dunare
numita cale de 5 dile, care mesura de pament
dupa map'a geografica punend'o de langa Du-
nare dintre Vidin si Nicopol si indreptand'o
spre médianópte, in cotró au purces caletori'a
(póte ceva spre resarit) capetul ei va cadé si
ajunge in partile comunitatilor Slatin'a, Pitesci
si Visina din Tier'a-Romanésca, in care pregiur
cauta se cautám si curtile lui Atil'a; d) cumca
numai prin acésta splicatiune si procedura
poti se-ti splici mai de parte si trecerea preste
nisee riuri, in caletori'a lui Priscu cea din ur-
ma de 6 dile, cari riuri se ved a fi Desniti'a,

Jiu (Schil), Tazlui, Olteuti, Oitlu si dóra
Vedeá; e) cumca numai atunci, déca au fost
curtile lui Atil'a in partile Slatinei, Pitescilor
si Visinei din Tier'a-Romanésca, ni vom poté
splicá, cum vine de Senatorele, care a mers
drept ablegat la Atil'a inainte de Priscu, a luat
calea sa spre Odis (Odysus) adeca Varn'a de
asta-di, de unde apoi pre useat a potut trage
si trece in Tier'a-Romanésca la Atil'a.
Din aceste date aci desvoltate, ni se pare
a se fi dovedit din ajuns, cumca curtile lui
Atil'a au cubat in Tier'a-Romanésca in partile
Slatinei etc., si apoi tot din aceste date inve-
deréza de ajuns, cumca curtile lui Atil'a nu au
potut fi in Banat, fiind cá atunci Priscu ar fi
trebut se caletorésca de la Naisu drept in sus
spre Dunare in direptiunea cursului riului
Morav'a (Margus) spre médianópte, — apoi de
ar fi existat acele curti in Banat, nici acel Sen-
nator, care a purces la Atil'a inainte de Priscu,
nu ar fi luat calea sa in direptiune spre cetatea
Odis, adeca Varn'a de asta-di; — dar nici in
Moldov'a n'au potut fi acele curti, de óra-ce
distanti'a de pament de 6 dile cale de la Du-
nare pana la statul si curtile lui Atil'a este
cam de trei ori mai scurta, adeca nu sbate pa-
na in Moldav'a, apoi calea lui Priscu de la
Dunare éra indreptata spre médianópte, unde
spre Moldov'a cautá se caletorésca in direptiune
mai mult spre resarit.
7. Simon de Keza, istoric din mediul se-
clului al 13, in Gesta Hunnorum, despartitur'a
4., precum vediarum mai sus la locul citat, ni
spune apriat, cumca pre timpul lui Atil'a lo-
cutorii mai multor provincie si cetati, asupriti
fiind de Hunii lui Atil'a, au perasit locuintele

lor, numai: „Blackis qui ipsorum fuere pasto-
res et coloni remanentibus sponte in Pannonia,
— adeca pre romania: „Blackii (Vlachii-Roma-
nii) cari au fost pastorii si colonii lor au remas
de buna vóia in Panoni'a.“ — Apoi tot Simon
de Keza ni spune, cá dupa mórtéa lui Atil'a
derapenandu-se imperati'a lui: „Pannoni'a ex-
stitit 10 annis sine rege, Sclavis tantummodo,
Graecis, Teutonis, Misianis et Ulahis advenis
remanentibus in eadem.“ — adeca: „Au stat
Panoni'a 10 ani fara rege, numai Selavi, Greci,
Teutoni Misiani si Ulahi (-Vlachi) venetici
remanend in ea.“ — Unde sub Misiani si Ula-
chi, cauta se se intielega Dacu-Romanii de apoi;
Niceta Choniata (a trait in al 12 seclu), in Is-
tao Angelo libr. 1. ni spune: Haemi montis
acolas qui olim Mysi, nunc Blachi nominan-
tur.“ — adeca pre romania: Locutorii munte-
lui Em, cari odinóira Misi, éra acum Blachi se
numesc.“
8. Rubriguis, misiunariu din al 13 seclu,
precum l'am adus inainte mai sus, asemenea ni
spune cumca cu Atil'a au purces in óste spre
ajutoriu in batai Blachi, (adeca Dacu-Romani),
Bulgari si Vandali: „Cum illis (soil. Hunnis)
accurrerunt Blachi, Bulgari et Vandali (vedi
Fejér codex dipl. tom. 4. vol. 2. pag. 278).“
Precum Rubriquis, asiá si Simon Keza
au cules datele lor din istorici vechi, cari au
perit, in parte, pentru generatiunile urmatoré,
aceea ce spuseram si mai sus.
9. Jornand, dupa altii numit Jordan,
scriptoriu din mediul seclului al 6. in istori'a
sa de originea Gotilor cap. 5 ni impartasesce
urmatoréle: „Introrsus illi (Danubio) Dacia est
ad coronae speciem arduis Alpihus emunita,

juxta quorum sinistra latus, quod in aquilonem
vergit, et ab ortu Vistulae fluminis per im-
mensa spatia venit, Vinidarum natio popu-
losa consedit. Quorum nomina licet nunc per
varias familias et loca mutentur, principaliter
tamen Slavini et Antes nominantur. Slavini
a Civitate nova et Slavino-Rumunense, et la-
cu qui appellatur Musianus usque ad Dana-
strum, et in borea Viscla tenus commorantur:
hi paludes, silvasque pro civitates habent. An-
tes vero, qui sunt eorum fortissimi, qui ad Pon-
ticum mare curvantur, a Danastro extenduntur
usque ad Danubium, quae flumina multis man-
sionibus ab invicem absunt.“ — adeca pre ro-
mania: „Spre ea (Dunare) e Daci'a, intarita in
form'a unei cununi cu munti inalti, langa a
caror'a lature stanga, care se intórece spre mé-
dia-nópte, si de la inceputul riului Vistul'a vi-
ne prin pamenturi nemesurate de mari, locu-
esc natiunea impoporata a Vinidelor (Vende-
lor). A caror'a nume macar cá acum devin stra-
mutate dupa desclinite familii si locuri, mai de
frunte inse devin locuiti Slavini si Ante-
Selavini petrec cu locuinti'a de la Cetatea noua
si Slavino-Romanesca, si lacul ce se numesce
Musian pana la Dnistru (Danastru vechiu) si
spre média-nópte pana la Viscla (sminta de ti-
pariu in loc de Vistul'a): acestia locurile si co-
drii i-au in loc de cetati. Antele inse, cari sunt
dintre ei cei mai puternici, cari se trag spre
Marea Négra, se estind de la Dnistru pana la
Dunare, cari riuri sunt indepartate de o lalta
cale de mai multe dile.“
(Va urmá.)
Simeone Mangiuca.

